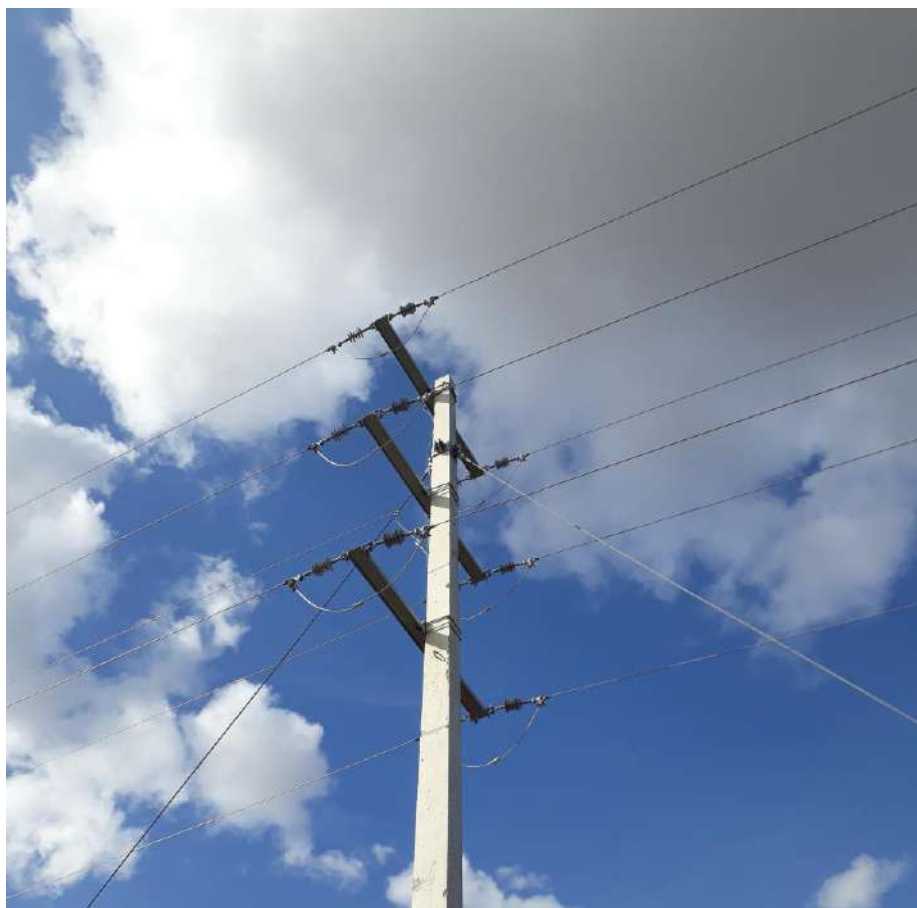

**RAPORT ANUAL
privind activitatea desfășurată de către
operatorul sistemului de distribuție
ÎCS „Premier Energy Distribution” SA**

Perioada: Anul 2020

CUPRINS

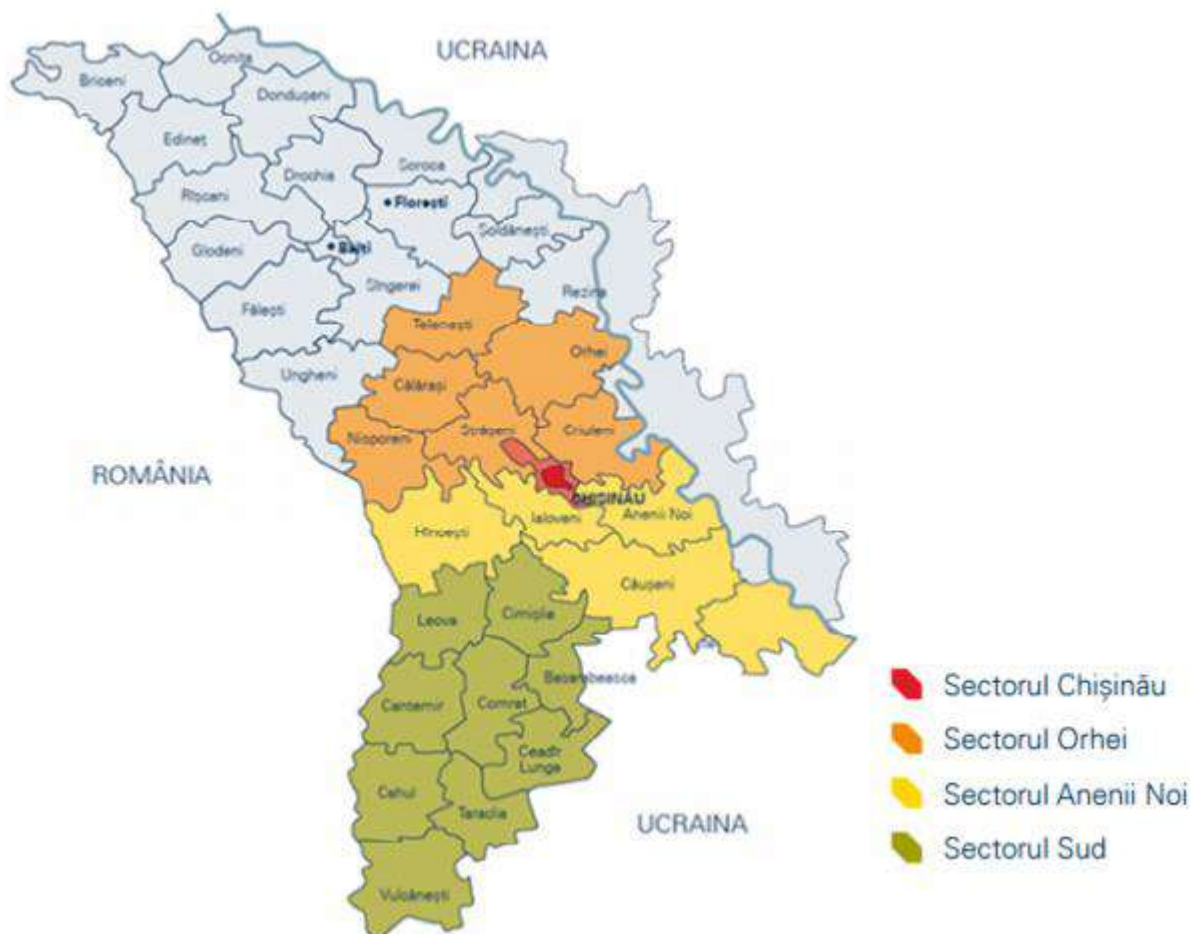
1. Prezentare generală a ÎCS „Premier Energy Distribution” SA	3
2. Tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice	5
3. Indicatorii tehnico-economici aferenți activității de distribuție a energiei electrice	6
4. Calitatea serviciului de distribuție a energiei electrice	8
5. Planul de investiții.....	12
6. Măsurile de acoperire a sarcinii de vârf, consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție.....	14

1. Prezentare generală a întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este cel mai mare operator privat al sistemului național de distribuție a energiei electrice din Republica Moldova. Întreprinderea deservește o arie de circa 70% din teritoriul țării, în 21 din cele 37 de raioane și în municipiul Chișinău (Figura 1), distribuind energie electrică celor peste 900.000 de consumatori racordați la rețelele de distribuție din centrul și sudul țării.

Activitatea entității pe piața energetică din Republica Moldova a început la 7 februarie 2000, când grupul spaniol Union Fenosa International a achiziționat printr-un tender internațional trei din cele cinci întreprinderi de distribuție și furnizare a energiei electrice, gestionate de stat până în acel moment, expuse spre privatizare printr-o ofertă a Guvernului. În anul 2018, în urma unui rebranding global, Gas Natural Fenosa devine Naturgy. Schimbarea nu s-a extins asupra întreprinderii moldovenești și aceasta a continuat să activeze în cadrul grupului spaniol Naturgy cu aceeași denumire și identitate vizuală. În anul 2019, în legătură cu finalizarea tranzacției de vânzare-cumpărare a întreprinderii Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. dintre grupul spaniol Naturgy și grupul internațional Duet Private Equity Limited, întreprinderea privată de distribuție din RM a fost înregistrată cu denumirea ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și cu o identitate vizuală nouă.

Întreprinderea continuă să fie deschisă pentru colaborare în scopul promovării valorilor pro-europene și internaționale și a unui climat de investiții transparent și propice prosperării pentru toți agenții economici din țară. Marca Premier Energy Distribution a fost lansată în Republica Moldova pe 11 decembrie 2019. Aceasta s-a poziționat ca o marcă internațională, proiectată spre viitor și axată pe inovație, accesibilitate, energie curată și bunăstare pentru oameni.

Figura 1. Harta activității de distribuție a energiei electrice ÎCS „Premier Energy Distribution” SA

Întreprinderea are o experiență vastă europeană, de aproape două decenii în domeniul electroenergetic, implementând cele mai bune practici și standarde europene de gestiune și investind peste 303 milioane de euro în modernizarea și extinderea rețelelor electrice pentru îmbunătățirea eficienței și pentru creșterea calității

serviciilor. Dincolo de beneficiile evidente pentru clienți și de efectul pozitiv asupra rezultatelor operaționale ale companiei, acest efort se reflectă și în contribuția directă la dezvoltarea economiei naționale.

✓ Angajamente

Excelență în servicii: Clientul este în centrul activităților ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

Angajată într-un dialog activ, compania tinde mereu spre oferirea unui răspuns prompt și eficient, prestând un serviciu și o experiență excelentă clienților săi care, pe lângă faptul că îndeplinesc cerințele legale, corespund, de asemenea, nevoilor lor și respectă angajamentele asumate voluntar de către companie.

Angajament pentru rezultate: Acționarii și investitorii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA constituie unul dintre principalele grupuri de interes ale companiei. Dezvoltarea unui model solid de afaceri cu potențial de creștere internațională, și gestionarea adecvată a riscurilor, care să garanteze sustenabilitatea pe termen lung, sunt două dintre aspectele cheie ale afacerii.

Protecția mediului înconjurător și gestionarea responsabilă a resurselor: ÎCS „Premier Energy Distribution” SA conștientizează care este impactul asupra mediului produs de activitățile sale în regiunile în care acestea se desfășoară, motiv pentru care compania acordă o atenție specială protecției mediului înconjurător și utilizării eficiente a resurselor naturale pentru satisfacerea cererii de energie. În ceea ce privește mediul înconjurător ÎCS „Premier Energy Distribution” SA acționează dincolo de îndeplinirea cerințelor legale și a altor cerințe cu privire la mediu, pe care le adoptă în mod voluntar, implicându-i pe furnizori, lucrând cu diverse grupuri de interes și promovând utilizarea responsabilă a energiei.

Interes pentru persoane: Pentru ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este esențială promovarea unui mediu de lucru de calitate, bazat pe respect, diversitate și dezvoltarea personală și profesională. De asemenea, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA deține un cod etic, care stabilește normele ce determină comportamentul etic al tuturor angajaților în activitatea lor de zi cu zi și, în special, în ceea ce privește relația și interacțiunea acestora cu toate grupurile de interes.

Securitate și sănătate: ÎCS „Premier Energy Distribution” SA își planifică și își derulează activitățile considerând că nimic nu este mai important decât securitatea, sănătatea și bunăstarea persoanelor. În acest sens, performanța întreprinderii depășește simpla îndeplinire a obligațiilor sale legale și a altor cerințe adoptate în mod voluntar. Astfel, se promovează îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de gestionare a securității, sănătății și bunăstării, care implică nu doar angajații ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, ci și personalul furnizorilor, pe cel al antreprenorilor, clienții, precum și alte grupuri de interes, cu scopul evitării și prevenirii accidentelor și problemelor de sănătate, prin asigurarea unui mediu sigur și sănătos, precum și promovând sănătatea și bunăstarea acestora.

Lanț de distribuție responsabil: Furnizorii și antreprenorii sunt actorii de bază pentru funcționarea optimă a lanțului valoric al ÎCS „Premier Energy Distribution” SA. Compania promovează menținerea unor relații de încredere pe termen lung, stabile, solide și reciproc avantajoase, pe baza principiilor de eficiență și management al riscului.

Angajament pentru societate: ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este angajată în dezvoltarea economică și socială a regiunilor în care își desfășoară activitatea, contribuind cu cunoștințe, capacitate de gestionare și creativitate, precum și alocând o parte a beneficiilor pentru investiții sociale. Dialogul fluid și permanent cu societatea permite companiei să cunoască așteptările și interesele comunității în care operează, ceea ce îi permite să se implice în dezvoltarea acesteia și să ofere cel mai adecvat răspuns nevoilor sale.

Integritate și transparență: ÎCS „Premier Energy Distribution” SA consideră că încrederea clienților deserviți, a specialiștilor săi, a furnizorilor și antreprenorilor, a acționarilor, a investitorilor și finanțatorilor, a autorităților de reglementare și a altor agenți ai pieței și a grupurilor sociale, se bazează pe integritate, înțeleasă ca mod de acțiune etic, onest, responsabil și cu bună credință a fiecărei persoane, care lucrează în cadrul și pentru întreprindere.

✓ Licența

Compania deține licență exclusiv pentru desfășurarea activității de distribuție a energiei electrice (Tabelul 1.1).

Tabelul 1.1. Licența de distribuție a ÎCS „Premier Energy Distribution” SA

Denumire	Adresa juridică	Numărul și data înregistrării întreprinderii	Codul fiscal	Seria, numărul licenței	Termen de valabilitate a licenței
Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A.	MD-2024, mun.Chișinău, str. Andrei Doga 4	nr.1003600015231 27.04.2000	1003600015231	AC 001428	21.07.2025

2. Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

La data de 11.03.2020 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a depus în adresa Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cererea privind actualizarea tarifelor pentru anul 2020.

La rândul său, Consiliul de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în ședința publică din 31 iulie 2020, a aprobat valorile actualizate ale tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

Noile tarife reglementate pentru serviciile de distribuție au intrat în vigoare la data 7 august 2020, valoarea acestora fiind prezentată în Tabelul 2.1.

Tabelul 2.1. Tarifele pentru serviciul de distribuție (fără TVA), aplicate de ÎCS „Premier Energy Distribution” SA în anul 2020.

Categoriile de rețea	Hot. ANRE nr.322/2019 din 16 august 2019, bani/kWh	Hot. ANRE nr. 275/2020 din 31.07.2020, bani/kWh
prin rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune (35; 110 kV)	12	2
prin rețelele electrice de distribuție de medie tensiune (6; 10 kV)	26	16
prin rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune (0,4 kV)	62	52

Prin urmare, tarifele aprobate au suferit următoarelor modificări (fără TVA):

- pentru rețelele de distribuție de înaltă tensiune (35,110 kV) – 2 bani/kWh, ceea ce reprezintă o diminuare de 83% sau 10 bani față de tariful anterior;
- pentru rețelele de distribuție de medie tensiune (6,10 kV) – 16 bani/kWh, care constituie o scădere cu 38 % sau 10 bani comparativ cu tariful anterior;
- pentru rețelele de distribuție de joasă tensiune (0,4 kV) – 52 bani/kWh, ceea ce reprezintă o reducere de 16 % sau 10 bani față de tariful anterior.

Această micșorare de tarif a fost posibilă datorită următorilor factori obiectivi și anume:

- diminuarea prețului de achiziție a energiei electrice cu 7%;
- înregistrarea devierilor tarifare pozitive acumulate până la 1 iulie 2020;
- evoluția cursului de schimb mediu anual al monedei naționale față de dolarul SUA pentru anul 2020, estimat la nivel de 17,9 lei/USD, față de cursul de schimb mediu anual al monedei naționale de 17,58 lei/USD inclus în tarifele/prețurile în vigoare (cu +1,8%).

3. Indicatorii tehnico-economici aferenți activității de distribuție a energiei electrice

Lista informațiilor de ordin economic și tehnic, inclusiv cu caracter operativ aferent activității de distribuție a energiei electrice se plasează trimestrial, în termen de cel mult o lună după finalizarea trimestrului și, respectiv, anual pe pagina web a întreprinderii în conformitate cu hot. ANRE nr. 478 din 05.07.2012 cu privire la stabilirea informațiilor de ordin economic și tehnic referitoare la funcționarea sistemului electroenergetic.

Evoluția indicatorilor incluși în raportul pentru anii 2019-2020 poate fi consultată în Tabelul 3.1.

Tabelul 3.1. Indicatorii tehnico-economici ai rețelelor de distribuție.

Nr.	Indicatorul	Unitate măsură	2019	2020
1.	Total lungime linii electrice	km	35.342,8	35.523,3
	inclusiv:			
	110 kV	km	510,1	510,1
	35 kV	km	1.292,6	1.292,6
	6 -10 kV	km	14.474,5	14.507,0
	0,4 kV	km	19.065,6	19.213,6
2.	Numărul transformatoarelor în exploatare la sfârșitul perioadei	unit	9.389	9.462
3.	Capacitatea totală a transformatoarelor în exploatare	MVA	3.611,5	3.643,4
4.	Numărul centralelor electrice racordate la rețelele electrice de distribuție - total	unit.	42	40
	inclusiv: surse regenerabile	unit.	40	38
5.	Numărul centralelor electrice racordate la rețelele electrice de distribuție pe parcursul perioadei de referință - total	unit.	0	7
	inclusiv: surse regenerabile	unit.	0	7
6.	Numărul total al solicitanților, potențiali producători, cărora li s-a refuzat accesul la rețelele electrice de distribuție	unit.	20	59
	inclusiv: surse regenerabile	unit.	20	59
7.	Numărul total al instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, racordate la rețelele electrice de distribuție la începutul perioadei	unit.	908.766	920.825
	inclusiv la rețelele electrice:			
	110 -35 kV	unit.	22	27
	6-10 kV	unit.	5.357	5.466
	0,4 kV	unit.	903.433	915.332
8.	Numărul instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, racordate la rețelele electrice de distribuție pe parcursul perioadei de referință	unit.	12.569	11.695
9.	Numărul solicitanților, potențiali consumatori finali, cărora li s-a refuzat accesul la rețelele electrice de distribuție	unit.	869	881
10.	Numărul instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, deconectate de la rețelele electrice de distribuție pe parcursul perioadei de referință	unit.	10.355	15.353
11.	Cantitatea totală de energie electrică intrată în rețelele electrice de distribuție	mil. kWh	3.010,13	2.984,87
12.	Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețelele electrice de distribuție	mil. kWh	243,92	225,97
		%	8,10	7,57

Nr.	Indicatorul	Unitate măsură	2019	2020
	inclusiv în rețelele electrice:			
	110-35 kV	mil. kWh	13,80	12,8
		%	0,46	0,43
	6-10 kV	mil. kWh	53,49	49,29
		%	1,78	1,65
	0,4 kV	mil. kWh	176,63	163,89
		%	5,87	5,49

Conform datelor din tabelul nr. 3.1. se constată că în perioada anului 2020 au fost înregistrate următoarele majorări sau diminuări ale indicatorilor tehnico-economici:

- Numărul total al locurilor de consum a înregistrat o creștere în valoare de 1,3 %;
- Numărul potențialilor consumatori, cărora li s-a refuzat accesul la rețea este în creștere cu 1,4 %;
- Numărul instalațiilor, consumatorilor finali, deconectate pe parcursul anului au crescut cu 48 %;
- Cantitatea energiei electrice distribuite a înregistrat o creștere de 0,5 %;
- Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică au înregistrat o descreștere de cca 7,4 %.

4. Calitatea serviciului de distribuție a energiei electrice

În conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice (în continuare Regulament de calitate), sunt stabiliți indicatori de calitate, ce reflectă continuitatea livrării energiei electrice și calitatea relației dintre operatorul sistemului de distribuție și consumatorii finali sau utilizatorii sistemului, precum și consecințele nerespectării de către întreprindere, a valorilor minime stabilite ale acestor indicatori.

Întreprinderea este obligată să asigure continuitatea în livrarea energiei electrice consumatorilor finali și utilizatorilor de sistem, în conformitate cu valorile indicatorilor de calitate, stabilite de Regulamentul de calitate:

1. Continuitatea alimentării cu energie electrică a consumatorilor se calculează prin indicatorii generali de calitate;
2. Indicatorii garanți de continuitate în livrarea energiei electrice oricărui consumator final;

4.1. Continuitatea alimentării cu energie electrică a consumatorilor

Conform prevederilor Regulamentului de calitate, pentru a evalua continuitatea în alimentarea cu energie electrică sunt stabiliți indicatorii generali de continuitate (SAIDI, SAIFI, CAIDI), care reflectă situația pe întreprindere referitor la întreruperile neprogramate (avariate) și indicatorii garanți, ce vizează fiecare consumator final în parte.

Indicatorii generali de continuitate, monitorizați conform prevederilor Regulamentului, se calculează în funcție de durata întreruperilor, numărul de consumatori afectați de o întrerupere și numărul total de consumatori deserviți de un operator al rețelei de distribuție. Pe parcursul anului 2020 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a asigurat continuitatea serviciului de distribuție la 920.825 locuri de consum.

În conformitate cu prevederile hotărârii ANRE nr. 311/2019 din 7 august 2019, pentru anul 2020 a fost stabilită o valoare admisibilă a indicatorului SAIDI egală cu 230 de minute.

Pe lângă indicatorul SAIDI se raportează anual și valorile indicatorilor SAIFI și CAIDI.

Evoluția indicatorilor generali de continuitate pentru perioada 2019-2020 este reflectată în Tabelul 4.1.

Tabelul 4.1. Evoluția indicatorilor generali de continuitate.

Perioada	Numărul de locuri de consum	SAIDI, min	SAIFI	CAIDI, min
2019	908.812	140	2,9	47
2020	920.825	91	1,9	48

4.2. Indicatorii garanți de continuitate în alimentarea cu energie electrică

Regulamentul de calitate stabilește și valorile indicatorilor garanți pentru fiecare consumator final în parte, inclusiv durata admisibilă a unei întreruperi programate și numărul anual de întreruperi programate, durata admisibilă a unei întreruperi neprogramate și numărul de întreruperi neprogramate pe parcursul unui an. Evoluția indicatorilor garanți de continuitate în alimentarea cu energie electrică pe parcursul anilor 2019-2020 este prezentată în Tabelul 4.2. și Tabelul 4.3.

Tabelul 4.2. Durata admisă a întreruperilor la livrarea energiei electrice pentru consumatorii finali, descrise în punctul 15 (alineatul 1) și punctul 16 (alineatul 1) ale Regulamentului de calitate pentru anii 2019-2020.

Tipul întreruperii	Durata	Nr. de întreruperi		Nr. de consumatori finali sau utilizatori de rețea, afectați de întreruperi	
		2019	2020	2019	2020
Întreruperi programate, legate de reparații, racordare, conectare și deconectare	Total	3.919	3.767	587.095	588.423
	Cu durata > 8 h	59	4	31.376	824
Întreruperi legate de	Total	675	664	129.646	130.270

reconstrucție sau reparație capitală	Cu durata >24 h	0	0	0	0
	Cu durata > 24 h, coordonate cu APC și anunțate	0	0	0	0
Înteruperi neprogramate	Total	2.562	1.916	718.454	675.995
	Mediu urban, total	678	671	328.491	320.192
	Cu durata > 6 h	30	15	5.737	3.176
	Mediu rural, total	1.884	1.245	389.962	355.803
	Cu durata >12 h	27	5	4.031	253

Tabelul 4.3. Numărul anual admis al întreruperilor în livrarea energiei electrice oricărui consumator final (pct.15 alin.2) și 16, alin.2) al Regulamentului calitate) pentru anii 2019-2020.

Nr. de întreruperi	Nr. de consumatori / utilizatori de sistem, afectați de întreruperi	
	2019	2020
Numărul anual de întreruperi programate		
Nr. de consumatori din mediul urban, pentru care s-a înregistrat un număr > 5 întreruperi programate	7.023	7.795
Inclusiv: Consumatori care au suportat 5 întreruperi legate de executarea lucrărilor de reparații curente și nu mai mult de 2 întreruperi admise suplimentar	1.576	3.326
Consumatori care au suportat > 7 întreruperi programate	2.252	4.469
Nr. de consumatori din mediul rural, pentru care s-a înregistrat un număr > 8 întreruperi programate	18.008	9.509
Inclusiv: Consumatori care au suportat 8 întreruperi legate de executarea lucrărilor de reparații curente și nu mai mult de 2 întreruperi admise suplimentar conform Regulamentului	4.750	3.541
Consumatori care au suportat > 10 întreruperi programate	13.258	5.968
Numărul anual de întreruperi neprogramate		
Pentru mediul urban:		
Nr. de consumatori racordați la nivelul de medie tensiune, pentru care s-a înregistrat un număr > 6 întreruperi neprogramate	111	73
Nr. de consumatori racordați la nivelul de joasă tensiune, pentru care s-a înregistrat un număr > 9 întreruperi neprogramate	6.645	2.840
Pentru mediul rural:		
Nr. de consumatori, racordați la nivelul de medie tensiune, pentru care s-a înregistrat un număr > 9 de întreruperi neprogramate	175	26
Nr de consumatori, racordați la nivelul de joasă tensiune, pentru care s-a înregistrat un număr > 12 de întreruperi neprogramate	6.730	2.591

4.3. Calitatea energiei electrice

Aspectele cu privire la calitatea energiei electrice livrate sunt stabilite de prevederile punctelor 27 și 29 a Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice. Rezultatele anului 2020 sunt reflectate în Tabelul 4.4. comparativ cu cele înregistrate în anul 2019.

Tabelul 4.4. Parametrii de calitate a energiei electrice conform p.27, p.29 pentru anul 2020 în comparație cu anul 2019.

Tip solicitari	Termen	2019	2020
Solicitări legate de supratensiuni și goluri repetate de tensiune	Total	9.432	9.292
	Soluționate în termen mai mare de 24 ore	554	422
Solicitări ale consumatorilor finali, privind calitatea energiei electrice livrate	Total	329	418
Termen de 30 de zile calendaristice pentru rezolvarea cazului	Soluționate în termen mai mare de 30 zile	10	4
Numărul de solicitări ale consumatorilor finali privind deteriorarea receptoarelor electrice, inclusiv:	Satisfăcute	436	290
	Respinse	500	283
	Total	936	573

4.4. Calitatea relațiilor între operatorii rețelelor de distribuție/ furnizori și consumatorii de energie electrică.

Calitatea relațiilor dintre operatorii de rețea și consumatorii finali se identifică în baza următorilor indicatori:

- anunțarea lucrărilor programate;
- eliberarea în termenele stabilite a avizului de racordare;
- respectarea termenelor de racordare a instalațiilor solicitanților la rețeaua de distribuție;
- respectarea termenelor de reconectare a instalațiilor consumatorilor finali deconectați.

Anunțarea consumatorilor cu privire la lucrările programate se face prin diferite modalități. În localitățile rurale se plasează anunțuri pe panourile de informare de la primării și se anunță autoritățile locale. În localitățile urbane anunțurile se difuzează prin intermediul presei scrise, la posturile de televiziune și radio, cu 3 zile anticipație. Totodată, lista lucrărilor programate poate fi accesată oricând pe pagina web <http://premierenergydistribution.md/ro/toate-lucrurile-programate>.

Evoluția indicatorilor de calitate aferenți relației dintre operatorul sistemului de distribuție (OSD) și utilizatorii de sistem este prezentată în Tabelele 4.5 și 4.6.

Tabelul 4.5. Calitatea relațiilor dintre OSD și consumatorii finali / solicitanți.

Indicator	2019	2020
Anunțarea întreruperilor programate		
Total întreruperi programate	14.687	11.402
Întreruperi programate neanunțate	0	14
Racordarea la rețeaua de distribuție a instalațiilor solicitanților		
Numărul de cereri de racordare	12.569	12.840
Numărul de consumatori finali racordați în termen mai mare de 2 zile calendaristice	12	4
Reconectarea instalației de utilizare a consumatorului la rețeaua de distribuție		

Indicator	2019	2020
Numărul total de consumatori reconecțați	9.740	14.349
Numărul de consumatori reconecțați în termen mai mare de 2 zile lucrătoare	3	5

Tabelul 4.6. Calitatea relațiilor dintre operatorul rețelei de distribuție și consumatorii finali / solicitanți.

Eliberarea avizului de racordare solicitanților	2019	2020
Numărul de cereri pentru consum	6.741	9.243
Numărul de cereri pentru generare	136	318
Numărul de avize pentru consum eliberate în termen de peste 10 zile calendaristice	17	41
Numărul de avize pentru generare eliberate în termen de peste 30 zile calendaristice	0	1
Numărul de refuzuri pentru consum	869	881
Numărul de refuzuri pentru generare	20	59

5. Plan de investiții

Pe parcursul anului 2020 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a transferat în exploatare investiții în valoare de 325.829 mii de lei cu uzura și amortizarea aferentă de 15.614 mii de lei. Impactului investițiilor transferate în exploatare în anul 2020 asupra tarifelor finale, aplicând rata reglementată de rentabilitate de 7,84 %, constituie 1,49 bani/kWh. Circa 85% din valoarea totală a investițiilor a fost direcționată exclusiv spre construcția și reabilitarea rețelelor electrice de distribuție, necesitate care derivă din petițiile consumatorilor, prescripțiile autorităților abilitate, măsurările și inspectările efectuate în teren, uzura instalațiilor electrice de distribuție etc.

Structura investițiilor transferate în exploatare în anul 2020 este următoarea:

- A. Investiții în construcții de rețele noi în valoare de 32.06 mii de lei (9,8 %);
- B. Investiții în rețele existente – 202.141 mii de lei (62,0 %);
- C. Investiții în mijloace de transport, mașini, mecanisme, utilaje mecanice – 4.934 mii de lei (1,5 %);
- D. Investiții în echipamente de măsurare, aparate de control și diagnostică – 38.379 mii de lei (11,8 %);
- E. Investiții în clădiri și construcții, inclusiv aferente rețelelor electrice – 12.319 mii de lei (3,8 %);
- F. Investiții în tehnica de calcul și telecomunicații – 5.414 mii de lei (1,7 %);
- G. Investiții în immobilizări necorporale – 29.962 mii de lei (9,2 %);
- H. Alte investiții legate de activitatea licențiată – 619 mii de lei (0,2 %).

Obiectivele atinse ca urmare a realizării investițiilor menționate sunt:

A. Oferirea accesului la rețeaua electrică pentru 1.668 de solicitanți prin dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție în valoare de 8.889 mii de lei. Lucrările au fost executate în temeiul art.45 al Legii cu privire la energia electrică nr.107/2016 și pct.3 al Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție nr. 94/2019 din 04.04.2019.

Majorarea capacității rețelei electrice de distribuție existente în legătură cu creșterea cererii de energie electrică a consumatorilor finali existenți, prin executarea investițiilor în valoare de 23,171 mii de lei. Aceste obiecte de investiții au fost executate în conformitate cu prevederile Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 283/2016.

B. Reconstrucția, renovarea și reabilitarea rețelelor electrice de distribuție în sumă de 202.141 mii de lei pentru îndeplinirea funcțiilor și obligațiilor reglementate prin licență, prevederile art.54-55 din Legea cu privire la energia electrică nr.107/2016, prevederile Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice nr.282/2016, în temeiul pct.47 din Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor nr.283/2016, îndeplinirea prescripțiilor Inspectoratului Energetic de Stat și asigurarea securității în instalațiile electrice.

C. Înnoirea parcului auto cu:

- 11 automobile în valoare de 3.516 mii de lei;
- 2 autocamioane în valoare de 1.419 mii de lei.

Lipsa unităților de transport în cauză ar fi majorat semnificativ timpul necesar pentru eliminarea avariilor din rețelele electrice de distribuție, cu eventuala încălcare a termenilor stabiliți de Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, obligație stipulată și de art.15 al Legii cu privire la energia electrică nr.107/2016.

D. Reconstrucția, renovarea și reabilitarea rețelelor electrice interne din blocurile de locuit, echipamente de măsurare, aparate de control și diagnostică, după cum urmează:

- Centralizarea rețelelor electrice, în valoare de 6.423 mii de lei, în scopul asigurării nivelului corespunzător de tensiune și înlăturării abaterilor de la normele de securitate electrică;
- Reamplasarea contoarelor instalate la consumatorii casnici din zona rurală, în valoare de 163 mii de lei, în scopul asigurării prevederilor pct.24 din Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale nr.382 din 02.07.2010;
- Investiții în sisteme de evidentă a energiei electrice la noii consumatori casnici, în valoare de 2.850 mii de lei, executate în baza art.55 din Legea cu privire la energia electrică nr.107/2016, pct.24 din Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale nr.382/2010 și pct.149 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice nr.393 din 15.12.2010. Prin această

investiție au fost instalate echipamente de măsurare a energiei electrice la 7.324 de consumatori casnici;

- Schimbarea contoarelor cu termen expirat de exploatare la consumatorii casnici, în valoare de 25.745 mii de lei, în scopul asigurării prevederilor pct.24 din Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale nr.382/2010;

Investiții în instrumente și dispozitive, în valoare de 2.845 mii de lei, în lipsa cărora ar fi fost afectată activitatea de mentenanță.

E.Investiții în clădiri și construcții, inclusiv aferente rețelelor electrice, dintre care în acoperișurile fisurate ale edificiilor stațiilor de transformare și a posturilor de distribuție, în volum de 4.606 mii de lei, executate în scopul asigurării fiabilității și continuității în alimentarea cu energie electrică, obligație stabilită în prevederile art.54-55 din Legea cu privire la energia electrică nr.107/2016, prevederile Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, nr. 282/2016;

F.Investiții în tehnica de calcul, telecomunicații, în sumă de 5.414 mii de lei, pentru înlocuirea echipamentului cu termen expirat de exploatare. Aceste investiții au avut ca obiectiv mărirea fiabilității sistemului informatic al întreprinderii, dat fiind că echipamentul a fost în exploatare deja de 10 ani și nu mai este asigurat suport tehnic din partea producătorului. De fiabilitatea acestora depinde direct activitatea operativă a întreprinderii.

G.Investiții în immobilizări necorporale, în volum de 29.962 mii de lei, pentru utilizarea softului licențiat, adaptarea aplicațiilor interne la noile prevederi ale Hotărârii nr.168/2019 din 31.05.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, actualizarea aplicației Prime Read, achiziția softului de desfășurare a licitațiilor Bravo Solution, implementarea aplicației de gestiune a personalului.

Totodată, la categoria de investiție de tip G a fost transferat în exploatare obiectul de investiție „Implementarea sistemului ERP (modulul Financiar, Achiziții și Logistic)”, care reprezintă o parte componentă din cadrul unei investiții multianuale. Aceasta fiind planificată pentru a fi realizată în anii 2019-2020, inclusiv, a fost aprobată în Planurile anuale de realizare a investițiilor. Obiectul în cauză deja a fost transferat în exploatare și este funcțional.

H.Alte investiții legate de activitatea licențiată și anume: instalarea mobilierului în oficiul de deservire a consumatorilor finali, instalarea sistemului de detecție și semnalizare a incendiului în centrul de muncă din orașul Comrat, instalarea echipamentului de avertizare în caz de scurgere a uleiului din instalațiile electrice, achiziția generatorului pentru asigurarea continuității alimentării cu energie electrice a OT24, instalarea condiționerelor cu scopul asigurării condițiilor de muncă.

6. Măsurile de acoperire a sarcinii de vârf, consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție

Măsuri de acoperire a sarcinii de vârf

Pentru a fi asigurată continuitatea în alimentarea cu energie electrică în sarcinile de vârf, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a întreprins un șir de acțiuni, inclusiv:

- realizarea investițiilor;
- monitorizarea sarcinii de încărcare a transformatoarelor de putere;
- înlocuirea transformatoarelor medie tensiune/joasă tensiune din posturile de transformare existente;
- trecerea la nivelul de tensiune 10 kV a rețelelor electrice care funcționau la tensiunea nominală de 6 kV;
- înlocuirea conductoarelor neizolate din rețelele aeriene de joasă tensiune cu conductor torsadat (izolat) și modernizarea bransamentelor la consumatorii racordați la rețeaua reconstruită;
- efectuarea de măsurători de sarcină, tensiune, analiza rezultatelor obținute și elaborarea planurilor corespunzătoare de acțiuni;
- echilibrări de sarcină în rețele;
- întocmirea balanței energetice la nivel de zonă, localitate, posturi de transformare, pentru localizarea zonelor cu pierderi mari de energie electrică;
- utilizarea sigiliilor de unică folosință, intensificarea acțiunilor de depistare a consumului neautorizat de energie electrică;
- altele.

Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică

În vederea acoperirii consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică din rețeaua de distribuție, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și „ENERGOCOM” S.A. au semnat un contract de achiziție a energiei electrice, inclusiv a energiei de echilibrare. Astfel, în perioada anului 2020 au fost achiziționate 225.968,3 mii de kWh de la furnizorul „ENERGOCOM” S.A.